

"Arhitectura din țara noastră are nevoie de reguli simple și clare"

(Interviu cu arhitectul Elena Ștefănescu, cofondator Studio Ae)

Arhitectura din țara noastră are nevoie de reguli simple și clare, susține arhitectul Elena Ștefănescu, cofondator Studio Ae. Domnia sa ne-a spus, într-un interviu, că nu trebuie să mai avem case "în toate culorile și formele și înălțimile, reclame

agresive prin proporții": "Sunt foarte multe modalități de a ne exprima creativitatea, dar e vremea ca în arhitectură și construcții să fie trasate niște coordonate clare, care să fie respectate".

Reporter: Cum arată arhitectura României, la granița dintre pandemie și război?

Elena Ștefănescu: Ca imagine, arhitectura în România arată la fel, nu pare că sunt schimbări

spectaculoase. Față de alte domenii, schimbările se produc în timp. Șantierele pe care le finalizăm în prezent sunt proiectate acum doi ani. Există însă modificări structurale determinate de

pandemie, care-și pun amprenta pe viitor.

Din punct de vedere al componentei sociale a arhitecturii, mobilizarea celor care au hoteluri, pensiuni, locuri disponibile a

arătat că este important să construim clădiri care se pot adapta ușor diferitelor provocări. Dincolo de imagine, este esențial să observăm că oamenii se întâlnesc prin arhitectură, așa

ELENA ȘTEFĂNESCU:

"Studio ae a acceptat provocarea de a arăta, prin proiecte, că o casă eficientă energetic este și frumoasă. Prin frumos, în acest context, noi înțelegem lumină, natură, bună execuție, detalii care rămân ascunse bine proiectate și executate și care contează pentru mentenanța în timp, asigurarea sentimentului de acasă, adaptată la context, fără spații pierdute sau inutile."

cum evidenția și tema bienalei de arhitectură de la Veneția din anul 2010, *People meet in architecture*, curatoriata de arhitecta de origine japoneză Kazuyo Sejima. Viziunea unor arhitecți și constructori de acum 4-3-2-1.000 de ani poate fi admirată în prezent și probabil că și în viitor.

Cred că am început să realizăm în timpul pandemiei și apoi în vreme de război cât de interconectați suntem. Și că sentimentul de "acasă", de siguranță, este esențial. Arhitectura spațiilor de retail și de birouri a suferit și ea modificări importante, în care transformarea, adaptarea și inovarea sunt cuvintele de ordine.

De când a început războiul, m-am tot gândit că, din păcate, a demola clădiri, societăți, comunități reprezintă un proces ușor și instantaneu, dar este atât de greu să reconstruim... va dura o viață și tot nu va fi de ajuns... Viitorul înseamnă a reconstrui și e necesar acest sentiment de urgență a intervenției.

După cel de-al doilea război mondial, la nivelul Europei s-a desfășurat un amplu proces de reconstrucție, iar în Ucraina sper să se mobilizeze resursele necesare astfel încât să se construiască într-un ritm alert.

Reporter: Ce trebuie modificat urgent în ceea ce privește arhitectura noilor construcții?

Elena Ștefănescu: E nevoie de multe, începând de la transparența autorităților la planificare și implementare, în general.

Transparența administrativă presupune respectarea termenelor de răspuns de către autorități. Poate fi descurajatoare lipsa de anticipare a unui răspuns.

La planificare, trebuie să construim mai puțin, dar de o calitate superioară. Sunt multe șantiere începute și nefinalizate.

Avem nevoie de o strategie pe termen lung, ar trebui să alegem să construim și altfel decât prin paradigma prețului cel mai mic

Reporter: Cum îmbină arhitectii cerințele ecologice și de

sustenabilitate cu cele din domeniul tehnologic și al inovației?

Elena Ștefănescu: Echipa Studio ae a început de mai mulți ani promovarea arhitecturii sustenabile. În prezent, avem în lucru mai multe proiecte pe care beneficiarii la vor și certificate la standardul internațional de case pasive.

Construirea sustenabilă înseamnă mai multe ore de proiectare, verificări succesive ale calcule-

"Cred că am început să realizăm în timpul pandemiei și apoi în vreme de război cât de interconectați suntem. Și că sentimentul de acasă, de siguranță, este esențial. Arhitectura spațiilor de retail și de birouri a suferit și ea modificări importante, în care transformarea, adaptarea și inovarea sunt cuvintele de ordine".

lor, îmbinarea cerințelor estetice cu cele legate de eficiență energetică. Studio ae a acceptat

provocarea de a arăta, prin proiecte, că o casă eficientă energetică este și frumoasă. Prin frumos,

În acest context, noi înțelegem lumină, natură, bună execuție, detalii care rămân ascunse bine proiectate și executate și care contează pentru mentenanța în timp, asigurarea sentimentului de acasă, adaptată la context,

fără spații pierdute sau inutile.

Reporter: Cât de mult schimbă arhitectura clădirilor cerințele de mediu și eficiența energetică?

Elena Ștefănescu: La nivel de principii, lucrurile nu se schimbă

foarte mult. Vorbim de o bună însorire și așezare a clădirii pe parcelă astfel încât să beneficieze de lumină naturală, sisteme de umbrire, materiale care durează în timp și sunt mai eficiente, pereți mai groși cu o termoizolație mai mare pentru a evita pierderea de căldură între interior și exterior. De asemenea, folosirea materialelor locale pe cât posibil este un element cheie pentru eficiența energetică.

Casele de la Muzeul Satului sunt un exemplu de bună practică. Înainte, oamenii știau să trăiască împreună cu natura și

foloseau echilibrat resursele acestora și casele se construiau din materiale care erau la îndemână. Astfel, acoperișurile maramureșene erau înalte pentru a face față zăpezilor și paiele țineau loc termoizolației contemporane.

Evident, din punct de vedere funcțional și estetic, lucrurile au evoluat, dar în esență ne dorim un adăpost, sentimentul de siguranță și confort și o mai mare legătură cu natura și spațiul exterior.

Un element cheie îl reprezintă și instalațiile, importante în economia de energie, și recomandăm ca din faza de concept arhitectura să țină cont de gabaritele și traseele acestora.

Reporter: Care sunt primele trei lucruri pe care România le necesită din punct de vedere arhitectural?

Elena Ștefănescu: În primul rând, de reguli simple și clare. Să nu mai avem case în toate culorile și formele și înălțimile, reclame agresive prin proporții. Sunt foarte multe modalități de a ne exprima creativitatea, dar e vremea ca în arhitectură și construcții să fie trasate niște coordonate clare, care să fie respectate.

În primul rând mă refer la educația în domeniul istoriei artei, filosofiei, arhitecturii. Toate acestea sunt strâns legate între ele. De exemplu, perioada Art Nouveau din pictură a influențat arhitecți ca Victor Horta, iar în România a fost construită clădirea Cazinoului din Constanța. Recomand cartea "Istoria Frumuseții" de Umberto Eco pentru că prezintă societatea în mai multe momente din timp și înțelegem cum ne-am schimbat și odată cu societatea și ideea de frumos.

Este nevoie și de un plan de intervenție pentru clădirile existente abandonate. Sunt foarte multe clădiri abandonate în București și nu numai. Pe măsură ce o clădire este abandonată, ea se degradează exponențial. O clădire abandonată reprezintă o rezervă neutilizată și se știe că

"Construirea sustenabilă înseamnă mai multe ore de proiectare, verificări succesive ale calculelor, îmbinarea cerințelor estetice cu cele legate de eficiență energetică. Studio ae a acceptat provocarea de a arăta, prin proiecte, că o casă eficientă energetic este și frumoasă. Prin frumos, în acest context, noi înțelegem lumină, natură, bună execuție, detalii care rămân ascunse bine proiectate și executate și care contează pentru mentenanța în timp, asigurarea sentimentului de acasă, adaptată la context, fără spații pierdute sau inutile."

resursele sunt tot mai puține.

Reporter: Ce greșeli se fac frecvent la noi când vorbim de dezvoltarea aglomerărilor urbane/rurale?

Elena Ștefănescu: În general, observ că se fac multe strategii, se discută mult, se dezbate, dar la implementare se blochează, se revine tot la vechile obiceiuri și rezultatele sunt vizibile. Haosul legislativ și social din ultimii 30 de ani s-a transpus în mediul construit. Nerespectarea reguli-

lor și principiilor pare că este, din nefericire, o a doua natură pentru unii.

Reporter: Ce proiecte noi ați dezvoltat în ultima perioadă?

Elena Ștefănescu: Studio ae a continuat să lucreze în zona de retail și în paralel a dezvoltat noi proiecte rezidențiale. Un proiect recent la care ținem foarte mult este conceptul pentru reabilitarea unui spital vechi de 100 de ani din Mehedinți, comuna Balta, care presupune extinderea

acestuia cu noi corpuri de cazare și transformarea într-un centru de sănătate și rejuvenare pentru persoanele în vârstă. Este un proiect curajos care poate pune România pe harta internațională ca destinație pe acest tip de turism. În total, proiectul se desfășoară pe o suprafață de aproximativ 11.000 mp și conține locuri pentru cazare pe termen lung, un apart hotel pentru vizitatori, o biserică, un restaurat, birouri administrative, ateliere

pentru hobby, cabinete de tratament, grădini interioare și exterioare. Tot ansablul este gândit în legătură cu natura și fiecare cameră beneficiază de o vedere frumoasă către peisajul înconjurător.

Anul acesta am continuat implementarea conceptului Cora Urban în alte trei locații din București care demonstrează succesul noului format. Acesta asigură legătura între supermarket și zonele centrale, legătura dintre online și offline și devine ca un satelit al Cora.

Ne-am bucurat să lucrăm alături și de antreprenori români. Recent, la Ploiești, s-a deschis un nou concept Simigeria Mihai în centrul comercial Prahova Value Center. Ideea proiectului a fost ca acest magazin să fie ca o bijuterie a galeriei comerciale.

Reporter: Din ce zonă vin cele mai multe cereri?

Elena Ștefănescu: Observ o mai mare preocupare pentru mediu, pentru soluțiile mai bune pe termen lung, etapizarea proiectelor astfel încât să se mai diminueze din necunoscutele legate de costurile de implementare. Cele mai multe din proiectele Studio ae sunt localizate în Ilfov și București, dar avem proiecte în derulare și în Craiova, Mehedinți, Valea Prahovei și Bacău, pentru persoane fizice, cât și juridice.

Reporter: Ce perspective are sectorul construcțiilor din țara noastră?

Elena Ștefănescu: Perspective de creștere, în pofida constrângerilor și incertitudinilor actuale. Nu vorbim aici doar de PNRR, ci și de proiectele din HoReCa, turism balnear, retail, logistică, imobiliare. Îmbucurător e că mai ales din zona investitorilor privați, firme și persoane fizice, se pune un accent tot mai mare pe proiectele de calitate, sustenabilitate și protecția mediului.

Reporter: Mulțumesc !